

Pornind de aici, actorul nu reușește numai să se miște chibzuit și cu grație în lumea ideilor piesei, să funcționeze sensibil și cu logică în sistemul de imagini al spectacolului. El obține liniștea, dar și solida rațiune a inserării celei mai potrivite, celei mai sugestive în spațiul scenic. El dovedește și facultatea de a stăpîni timpul scenic, de a-i da măsura exactă, necesară, care, desigur, nu e deloc echivalentă cu măsura simplă a timpului realității cotidiene.

Considerînd indispensabilă înscrierea actorului modern într-un ciclu care-i înlesnește cea mai eficientă modalitate de împlinire, s-ar părea că, în drumul

spre realizarea personajului interpretat, o suită necesară de acțiuni specifice ar putea arăta, rezumativ, cam astfel :

— eliberarea de blocaje, deci, ieșirea din zonele tensiunii inhibitorii ;

— prin această eliberare, dobîndirea autocontrolului, cunoașterea temeinică a mijloacelor și a posibilităților proprii ;

— prin această trainică cunoaștere, la exersarea continuă a facultății de relaxare, de conștientă liniște musculară și psihică ;

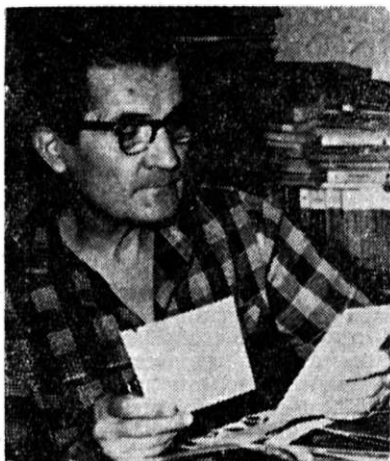
— prin relaxare, la concentrare ;

— prin concentrare, la cea mai sensibilă și inteligentă exprimare.

Fără îndoială că tinerii

interpretî ai lui Romeo și Julietei n-au cumulat pînă la desăvîrșire toate, absolut toate atributele definitorii ale actorului modern. Dar este, desigur, meritoriu că ne-au pus pe gînduri, dovedind în scenă și o bună, o serioasă pregătire de început, și o admirabilă, o productivă îngrijorare în legătură cu imensele, dar fascinantele servituți ale profesiei alese.

Distingînd, chiar cu mai puțină experiență, tensiunea de concentrare, făcînd o judicioasă opțiune, ei au demonstrat că au talent, amintindu-ne încă o dată că talentul nu poate obține *niciodată* derogare, atunci cînd este vorba de discernămint artistic.

JEAN ROMANIȚĂ

Ne-a părăsit, la începutul acestei toamne, unul dintre cei mai prețuiți slujitori ai primei noastre scene, un artist adevărat, unul dintre acei oameni rari, a căror plecare lasă un gol adînc. A încetat din viață la puțină vreme după ce părăsise atelierul lui din teatru, ca și cum ar fi vrut să arate că viața de parte de culise nu mai are nici un preț. Jean Romaniță a intrat în teatru copil fiind și a rămas în tea-

tru pentru tot restul vieții, dînd cea mai frumoasă pildă de devotament și dăruire atîtor generații care l-au însoțit. În armata de slujitori din culise Jean Romaniță s-a distins de timpuriu, talentul lui precoce, rîvna, pasiunea, înălțîndu-l pînă la rangul de artist, rang de mulți rivniți, dar cuvenit doar celor rari. Jean Romaniță a modelat chipul actorului, a sculptat personaje în materia vie și înșelătoare a

образului, scoțînd la iveală, cu un dram de fard și cu un dermatograf, trăsătura tainică de caracter a eroului. Șuvița de păr anume așezată lingă timplă, linia sprîncenei altfel căzută, rictusul prelungit, pe obrazul întins — crețurile altei vîrste și, iată, în oglinda din cabină, actorul privește personajul.

Cîți ani de muncă, de căutare, de neliniște, pentru a atinge, astfel, perfecțiunea ? O jumătate de veac, degetele lui vrăjite au mîngîiat obrazul actorilor, și cine poate spune cîte creații în lumina rampei nu și-au aflat sorgintea acolo, în fața oglinzii, într-o străfulgerare de o clipă, sub mina vrednică a lui Jean Romaniță ?

A plecat dintre noi, la începutul acestei toamne, și ne-a fost dat să aflăm vestea asta, care ne-a strîns inima, dintr-un modest anunț de familie. Ce dureros de repede îl uitase marea familie a teatrului !